

STICHTING VOORTGEZET ONDERWIJS EEMSDDELTA

Protocol Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling VO Eemsdelta

Wettelijk kader	De wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (sinds 2013) Leerplichtwet: Artikel 16 Wet op het voortgezet onderwijs: Artikel 3a (titel I na artikel 3)
Betreft	VO Eemsdelta – pro - vmbo – havo – vwo(+)
Samenvatting	<p>Per 1 januari 2019 is de verbeterde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht en moeten scholen ermee werken. Het is nu een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens bestaan van acute en/of structurele onveiligheid. Professionals hoeven nu dus niet meer langer te wachten tot een zaak zeer ernstig of levensbedreigend is geworden; complexe zaken kunnen al eerder bij Veilig Thuis worden gemeld. Als hulpmiddel om te komen tot het besluit om te melden is het nu verplicht om als beroepskracht een afwegingskader te gebruiken in stap 4 en 5 van de meldcode. Dit afwegingskader helpt bij het wegen van het huiselijk geweld, de ouderenmishandeling of de kindermishandeling en bij het beslissen wel of niet te melden.</p> <p>In de verbeterde Meldcode is ook de <i>participatie van leerlingen</i> opgenomen. Het gaat hierbij om negen <i>actiepunten</i>, en in stap 3 is het gesprek met het leerling toegevoegd.</p> <p>De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: <i>Meldnormen, Situaties van Onveiligheid en de Afwegingsvragen</i>.</p>
Bewaker	Annelies Stoeperker (Themaleider Ondersteuning)
Herzieningstermijn	tweejaarlijks
Documentgeschiedenis	maart 2019 – akkoord GMR maart 2023 – akkoord GMR

Afkortingen in dit bestand:

LC = leerlingcoördinator

OC = ondersteuningscoördinator

AF = aandachtsfunctionaris (→ op onze school is dat de gedragswetenschapper)

IOT = intern ondersteuningsoverleg

Wmo = wet op maatschappelijke ondersteuning

VWS = ministerie van volksgezondheid, welzijn en sport.

Verbeterde Meldcode met afwegingskader

Per 1 januari 2019 is de verbeterde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht en moeten scholen ermee werken. Het is nu een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens bestaan van acute en/of structurele onveiligheid. Professionals hoeven nu dus niet meer langer te wachten tot een zaak zeer ernstig of levensbedreigend is geworden; complexe zaken kunnen al eerder bij Veilig Thuis worden gemeld. Als hulpmiddel om te komen tot het besluit om te melden is het nu verplicht om als beroepskracht een afwegingskader te gebruiken in stap 4 en 5 van de meldcode. Dit afwegingskader helpt bij het wegen van het huiselijk geweld, de ouderenmishandeling of de kindermishandeling en bij het beslissen wel of niet te melden.

In de verbeterde Meldcode is ook de *participatie van leerlingen* opgenomen. Het gaat hierbij om negen *actiepunten*, en in stap 3 is het gesprek met het leerling toegevoegd.

De Meldcode

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: *Meldnormen*, *Situaties van Onveiligheid* en de *Afwegingsvragen*.

Meldnormen: in welke situaties moeten de school melden?

De school *moet* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

- In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling /verwaarlozing).
- In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure

Acute onveiligheid

Een leerling die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke leerlingen of (oudere) volwassenen, de *afwezigheid* van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

Structurele onveiligheid

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure

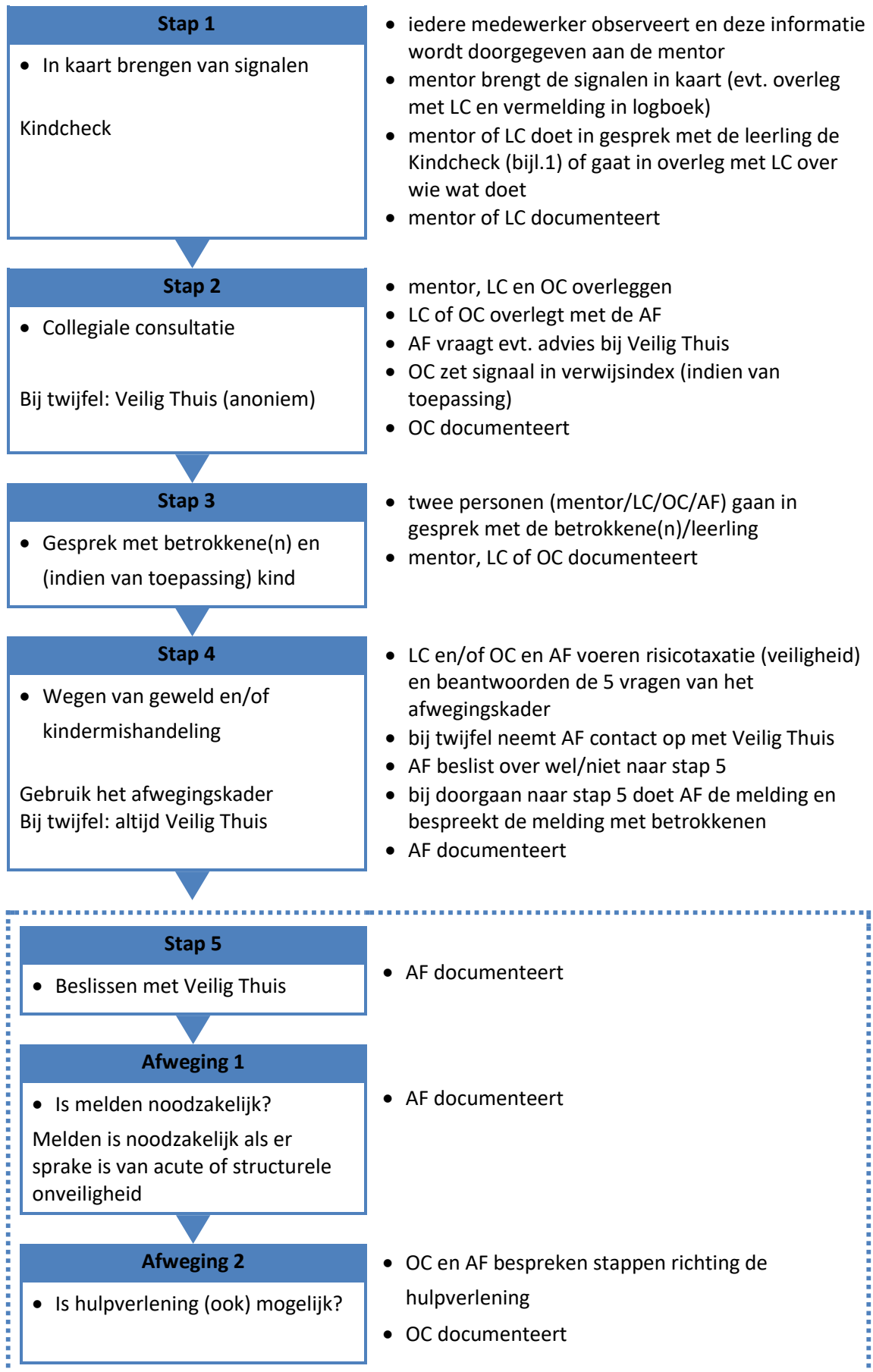
Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we *disclosure* oftewel: onthulling. Wanneer een leerling of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die u in stap 4 stelt.

Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in de bijlage(n).

Afwegingsvragen

Het *afwegingskader* (toe te passen in stap 4), bevat de vijf *afwegingsvragen* waarmee beroepskrachten bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund.

Overzicht wettelijk verplichte stappen

Omschrijving van de stappen

De volgende stappen dienen te worden gezet.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- alle medewerkers hebben een signalerende functie
Zodra er signalen van **acute onveiligheid**, **structurele onveiligheid** of **disclosure** worden opgevangen, dient die informatie met de mentor te worden gedeeld.
- mentor en LC doen evt. de Kindcheck
- mentor of LC documenteert in logboek

Stap 2: Collegiale consultatie

- indien de signalen actie vragen dient AF om advies te worden gevraagd
- 'bij twijfel' vraagt AF advies bij Veilig Thuis

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind

- indien er sprake blijkt te zijn van sterke vermoedens van **acute onveiligheid**, **structurele onveiligheid** of **disclosure** gaan twee medewerkers in gesprek met leerling en overige betrokkene(n) (mentor, LC, OC, AF: afhankelijk van de betrokkenheid en relatie met leerling)
- een van genoemde medewerkers documenteert

Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling

- AF en LC/OC voeren risicotaxatie uit en komen tot de beoordeling van de veiligheidssituatie
- AF en LC/OC besluiten hoe, wanneer en met wie de afwegingsvragen worden doorlopen
- AF vraagt 'bij twijfel', altijd advies bij Veilig Thuis.
- AF doet indien er aan de hand van de afwegingsvragen (zie volgende pagina) besloten is om naar stap 5 te gaan, de melding bij Veilig Thuis.
- twee medewerkers (AF en OC) bereiden het gesprek met de betrokkenen voor en voeren het gesprek.
Zij vermelden ook dat er een registratie bij Veilig Thuis zal plaatsvinden.

"Vijf afwegingsvragen" (deze zijn verplicht)

Vijf afwegingsvragen

	1	<p><i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i></p> <p>Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier.</p> <p>Ja: Ga verder met afweging 2.</p>
Meldnorm 1	2	<p><i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i></p> <p>Nee: Ga verder met afweging 3.</p> <p>Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.</p>
	3	<p><i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i></p> <p>Nee: Melden bij Veilig Thuis.</p> <p>Ja: Ga verder met afweging 4.</p>
Meldnormen 2 en 3	4	<p><i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i></p> <p>Nee: Melden bij Veilig Thuis.</p> <p>Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.</p>
	5	<p><i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i></p> <p>Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.</p> <p>Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.</p>

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis:

Overweeg:

1: Is melden noodzakelijk?

2: Is hulp inzetten/organiseren (ook) mogelijk?

- De AF zorgt voor goed voorbereide antwoorden op de laatste drie vragen van het afwegingskader.
- De AF neemt bij een melding samen met Veilig Thuis de laatste drie vragen van het afwegingskader door.

Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid

Binnen het VO Eemdelta worden de signalen in het IOT van de verschillende scholen besproken. Indien de stappen zorgvuldig doorlopen zijn en er besloten wordt tot melding, meldt de aandachtsfunctionaris. De aandachtsfunctionaris is verantwoordelijk voor de beslissing om wel of geen melding te doen in afstemming met de verantwoordelijke directeur.

Vertrouwelijke informatie

Eventuele vertrouwelijke informatie wordt door de aandachtsfunctionaris bewaard in een afgesloten kast in een afgesloten kamer.

Documenteren

De overige informatie wordt concreet en goed onderbouwd genoteerd in het logboek van Magister.

Instructie gebruik Kindcheck

De Kindcheck is onderdeel van de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel van de Kindcheck is om meer leerlingen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden door de situatie waarin hun ouder(s) verkeert of verkeren. De Kindcheck vindt plaats in stap 1 van de Meldcode.

De Kindcheck geldt voor alle beroepskrachten die onder de Wet verplichte Meldcode vallen. De Kindcheck is met name gericht op beroepskrachten die contacten hebben met volwassenen terwijl ze niet beschikken over signalen van de leerling.

De Kindcheck is in alle gevallen aan de orde waarin de beroepskracht zich, vanwege de ernstige situatie van volwassenen, zorgen maakt over aanwezige minderjarige kinderen. De Kindcheck geldt als een beroepskracht meent dat er, vanwege de toestand van de volwassene, risico's zijn op ernstige schade voor leerlingen of een bedreiging van de veiligheid van leerlingen die afhankelijk zijn van de zorg van die volwassenen. Zo geldt de Kindcheck bijvoorbeeld in geval van een ernstige (chronische) depressie, zware verslaving, (dreigende) huisuitzetting, geweld tussen huisgenoten en suïcidepoging.

- Ook het contact met een adolescent waarbij de beroepskracht zich zorgen maakt over eventueel aanwezige broertjes en zusjes in het gezin kan aanleiding zijn voor het uitvoeren van de Kindcheck;
- De Kindcheck geldt ook voor zwangere vrouwen.

Bij twijfels over de veiligheid van leerlingen doorloopt school de stappen van de Meldcode. Een eerste stap is noteren door welke signalen bij de ouder twijfels zijn ontstaan over de veiligheid van de kinderen. Daarna volgt u de verdere stappen van de Meldcode die ervoor zorgen dat er ook verder onderzoek plaatsvindt en dat er, zo nodig, passende hulp komt.

Deskundigheid eengerelateerd geweld/meisjesbesnijdenis

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eengerelateerd geweld. In deze zaken dient altijd een deskundige te worden geraadpleegd. Het collectieve karakter van deze vorm van geweld vraagt specifieke expertise. Er wordt een deskundige op het gebied van eengerelateerd geweld geraadpleegd pleegt of er wordt informatie ingewonnen bij Veilig Thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. De aandachtsfunctionaris van de school neemt in dergelijke gevallen direct contact op met de aandachtsfunctionaris eengerelateerd geweld bij de politie.

Informatie over meldrecht in relatie tot beroepsgeheim

Het beroepsgeheim of de zwijgplicht is een belangrijke voorwaarde voor effectieve hulpverlening. De vertrouwensrelatie met een leerling en of zijn ouders is van wezenlijk belang. Toch kunnen er situaties zijn waarin de problematiek zo ernstig is dat het doorbreken van het beroepsgeheim noodzakelijk is.

Meldrecht

De regels voor het verbreken van het beroepsgeheim gelden voor alle situaties waarin een leerling zich in een ernstige situatie bevindt. Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld is dit in een meldrecht vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (art. 5.2.6 Wmo). Dit biedt iedere beroepskracht met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij Veilig Thuis te melden. Ook als zijn cliënt, patiënt of leerling daar geen toestemming voor geeft. Daarnaast biedt het meldrecht beroepskrachten de mogelijkheid om informatie over een leerling te verstrekken als Veilig Thuis daarbij in een onderzoek naar vraagt.

NB: Het wettelijk meldrecht geldt ook als er alleen meerderjarigen bij het huiselijk geweld zijn betrokken.

NB: Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de beroepskracht de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met een deskundige collega en zo nodig ook (op basis van anonieme gegevens) advies vraagt aan Veilig Thuis. Verder is het van belang dat de aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze

feiten en signalen aantoonbaar is, en dat er een zorgvuldige en concrete afweging van belangen is geweest. Alle stappen van de meldcode zijn zorgvuldig doorlopen, en de gesprekken met de betrokkene(n) zijn gevoerd.

Verwijsindex risicojongeren

De school moet zijn medewerkers op de hoogte stellen van de meldingsprocedure voor de Verwijsindex risicojongeren. Dit geldt alleen voor organisaties die bevoegd zijn een melding te doen in dit systeem.

Participatie van kinderen

Voor leerlingen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

Bijlage 1.

1. Termen

In dit protocol wordt gesproken over 'leerling' en 'ouder(s)/verzorger(s)'. De leerling en ouder(s)/verzorger(s) zijn allen gesprekspartner.

2. Informatie over het proces

Mentor, leerlingcoördinator, ondersteuningscoördinator of gedragswetenschapper geven informatie aan de leerling over:

- wie wat aan het doen is
- waarom diegene dit aan het doen is en wanneer dit gebeurt.
- wat de zorgen zijn
- welke besluiten er genomen worden, door wie, over wat en wanneer
- wanneer er terugkoppeling is van bijv. Veilig Thuis en waar de inhoud uit bestaat
- mogelijkheden voor de leerling voor participatie, meedenken, mening geven
- informatie m.b.t. de verslaglegging
- recht op klacht of verzet.

3. Informatie over veilig opgroeien

Mentor, leerlingcoördinator, ondersteuningscoördinator of gedragswetenschapper geven informatie aan de leerling over:

- hoe en wie geeft de informatie aan leerlingen over hun recht om veilig op te groeien?
- wat is een normale omgang tussen ouder en kind?
- hoe u de leerling gaat *ontschuldigen*?

4. Recht op eigen mening

Mentor, leerlingcoördinator, ondersteuningscoördinator of gedragswetenschapper informeert de leerling over het recht om betrokken te worden, het recht op een eigen mening te geven en de mogelijkheden daarvan.

5. Vragen en luisteren naar de visie van het kind

Mentor, leerlingcoördinator, ondersteuningscoördinator of gedragswetenschapper informeert de leerling en luistert naar zijn/haar visie.

Denk hierbij aan:

- de mening van het leerling over bestaande zorgen
- de door het leerling geopperde oplossingen
- de mening over voorgestelde beslissingen

6. De mening van het leerling in de besluitvorming

Mentor, leerlingcoördinator, ondersteuningscoördinator of gedragswetenschapper vraagt de mening van de leerling over de besluitvorming. De leerling wordt bevraagd op een manier die bij hem/haar past.

7. Route bij disclosure

In het geval van disclosure bespreekt de aandachtsfunctionaris de situatie met de leerling. Ook vindt er overleg plaats over het zo spoedig mogelijk hebben van contact met Veilig Thuis en worden er eventueel samen met de leerling vervolgstappen bepaald.

8. Steun

Mentor, leerlingcoördinator, ondersteuningscoördinator of gedragswetenschapper neemt de vervolgstun aan de leerling op zich. In overleg wordt bepaald wie deze taak op zich neemt, hoe dit met het leerling wordt besproken en wie hierover contact onderhoud eventuele hulpverlening.

9. Tips voor gesprek (zie ook bijlage 3: Kindcheck)

Voor kwalitatieve gesprekstips wordt verwezen naar het document *“Handreiking Participatie van leerlingen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling”* (VWS, 2018).

Bijlage 2.

Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

In samenspraak met Veilig Thuis zijn standaard definities en voorbeelden opgesteld. Deze voorbeelden zijn gericht op de praktijk van het onderwijs.

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke leerlingen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft.• (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe.• Poging tot verwurging.• Wapengebruik.• Geweld tijdens de zwangerschap.• (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van leerlingen jonger dan 18 jaar.• Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, leerlingen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking).• Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel.• Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een leerling verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het leerling bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het leerling daadwerkelijk veroorzaakt.• Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.• Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs.• Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.• Een minderjarig leerling dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene.• Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken.

- Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het leerling bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. • Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende leerlingen blijvende schade kan veroorzaken. • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. • Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld. • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. • Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, leerling of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex-)partnerstalking, huwelijksdwang, eerge relateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.

Bijlage 3.

Kindcheck: Vragenlijst om erachter te komen hoe het (thuis) gaat

Hoe kom je erachter hoe het bij een kind thuis gaat als er zorgen over thuissituaties zijn. Kijk samen of er oplossingen te bedenken zijn voor problemen die zich voordoen.

Als beroepskrachten kun je de volgende vragen stellen om erachter te komen hoe het mogelijk gaat?

- Hoe gaat het met de ouders zelf in deze situatie?
- Hoe gaat het met het kind/de kinderen?
- Hoe komt de het gezin de dag door?
- Is er een dagindeling/programma?
- Moeten de ouders thuis werken? Lukt dat?
- Lukt het om met het gezin afspraken te maken en na te komen? Welke afspraken zijn dat? Wat lukt, wat niet?
- Hoe gaat het met het leren thuis van de kinderen?
- Vraag naar wat er goed gaat, waar ouders trots op zijn en vraag door hoe dit komt en wat zij daarin hebben gedaan.
- Vraag wat ouders/kind zelf zouden willen veranderen?
- Vraag na of er andere ondersteunende factoren zijn, bijvoorbeeld is er support van oma of een goede buur of vriendin?

De vragen hierboven kunnen je helpen om alles goed uit te kunnen vragen. De kunst is wel om door te vragen. Ga op zoek naar details en stel vragen als:

- Wat bedoelt u wanneer u zegt dat u gespannen bent?
- Hoe uit u zich dan?
- Wat merken de kinderen daarvan?
- Wat zegt u?
- Wat doet u dan?
- Hoe vaak komt dit zo voor op een dag, in de week?

Reageer op terloopse opmerkingen die op een probleem kunnen wijzen. Ouders noemen niet altijd klip en klaar het probleem, luister tussen de regels en vraag door. Doe dat ook als je merkt dat een onderwerp is waar de ouders gespannen over zijn. Bijvoorbeeld als het niet lukt met het maken van schoolwerk. Dan kun je vragen stellen als:

- Wat gebeurt er dan?
- Wat doet u dan?
- Waarom is dit zo belangrijk voor u als ouders?
- Wat betekent dit voor uw kind?
- Wat betekent dit voor de veiligheid?'
- U heeft in huis bepaalde regels die belangrijk voor u zijn. Hoe kunt u ervoor zorgen dat uw kind die regels respecteert, zonder dat u hoeft te gaan schreeuwen?
- Wanneer gaat het wel goed thuis?
- Wat goed dat u ook leuke dingen met uw kind doet! Zou u dat misschien vaker kunnen doen? Zou dat helpen?

Vraag ook naar de uitzonderingen:

- Wanneer is het probleem niet aan de hand?
- Wat gaat er wel goed? Wat precies?
- 'Maar soms lukt het dus wel! Hoe vaak is dat? En hoe komt het dat het dan wel lukt?

- Gelukkig zijn er bijna altijd verschillende mogelijkheden. Laat ouders daarover nadenken.
- Wat zou in u situatie of bij u het meeste passen? Wat is daarvan het voordeel? Zitten er ook nadelen aan? En hoe zou u die kunnen oplossen?
- Wie kan u daarbij helpen?
- En hoe ziet u dit concreet voor ogen? Hoe kunt u dit vertalen naar uw situatie?
- Wat doet u, als ouder? Wat kan de andere ouder hierin betekenen?
- Wat vraagt u van/aan uw kind?